

## **Протокол, що вносить зміни до Європейської конвенції про боротьбу з тероризмом (ETS N 190)**

*(Офіційний переклад)*

Держави - члени Ради Європи, які підписали цей Протокол,

беручи до уваги Декларацію Комітету Міністрів Ради Європи від 12 вересня 2001 року та його Рішення від 21 вересня 2001 року про боротьбу з міжнародним тероризмом, а також Вільнюську декларацію про регіональне співробітництво та зміцнення демократичної стабільності в Більшій Європі, прийняту Комітетом Міністрів на його 110-й сесії у Вільнюсі 3 травня 2002 року;

беручи до уваги Рекомендацію Парламентської Асамблеї Ради Європи 1550 (2002) стосовно боротьби з тероризмом та поваги до прав людини;

беручи до уваги Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй A/RES/51/210 про заходи стосовно ліквідації міжнародного тероризму та додану Декларацію, що доповнює Декларацію про заходи стосовно ліквідації міжнародного тероризму, прийняту 1994 року, її Резолюцію A/RES/49/60 про заходи стосовно ліквідації міжнародного тероризму та додану до неї Декларацію про заходи стосовно ліквідації міжнародного тероризму;

бажаючи посилити боротьбу з міжнародним тероризмом і водночас поважати права людини, а також беручи до уваги Посібник з прав людини та боротьби з тероризмом, прийнятий Комітетом Міністрів Ради Європи 11 липня 2002 року;

уважаючи із цією метою, що було б доцільно внести зміни до Європейської конвенції про боротьбу з тероризмом (ETS N 90), відкритої для підписання в Страсбурзі 27 січня 1977 року (далі - Конвенція);

уважаючи, що було б доцільно оновити перелік міжнародних конвенцій у статті 1 Конвенції та передбачити спрощену процедуру його подальшого оновлення в разі потреби;

уважаючи, що було б доцільно посилити подальші заходи з реалізації Конвенції;

уважаючи, що було б доцільно переглянути режим застереження;

уважаючи, що було б доцільно відкрити Конвенцію для підписання всіма заінтересованими державами;

домовилися про таке:

## Стаття 1

1. Вступний пункт до статті 1 Конвенції стає пунктом 1 цієї статті. У підпункті "b" цього пункту слово "підписаній" замінюється словом "укладеній", а підпункти "c", "d", "e" та "f" цього пункту замінюються такими підпунктами:

"c) злочин, що підпадає під дію Конвенції про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів, прийнятої в Нью-Йорку 14 грудня 1973 року;

d) злочин, що підпадає під дію Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників, прийнятої в Нью-Йорку 17 грудня 1979 року;

e) злочин, що підпадає під дію Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу, прийнятої у Відні 3 березня 1980 року;

f) злочин, що підпадає під дію Протоколу про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, учиненого в Монреалі 24 лютого 1988 року;"

2. До пункту 1 статті 1 Конвенції додаються такі чотири підпункти:

"g) злочин, що підпадає під дію Конвенції про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства, учиненої в Римі 10 березня 1988 року;

h) злочин, що підпадає під дію Протоколу про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі, учиненого в Римі 10 березня 1988 року;

i) злочин, що підпадає під дію Міжнародної конвенції про боротьбу з бомбовим тероризмом, прийнятої в Нью-Йорку 15 грудня 1997 року;

j) злочин, що підпадає під дію Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, прийнятої в Нью-Йорку 9 грудня 1999 року."

3. До тексту статті 1 Конвенції додається такий пункт:

"2. В тій мірі, в якій зазначені злочини не підпадають під дію конвенцій, перелічених у пункті 1, те саме застосовується для цілей видачі правопорушників між Договірними Державами не лише до вчинення виконавцем таких злочинів, а й також до:

- a) замаху на вчинення будь-якого із цих злочинів;
- b) участі як співника у вчиненні будь-якого із цих злочинів або в замаху на вчинення будь-якого з них;
- c) організації вчинення або підбурювання інших до вчинення чи замаху на вчинення будь-якого із цих злочинів."

## **Стаття 2**

До пункту 3 статті 2 Конвенції вносяться зміни, у результаті чого він має таку редакцію:

"3. Те саме застосовується до:

- a) замаху на вчинення будь-якого із зазначених вище злочинів;
- b) участі як співника в будь-якому із зазначених вище злочинів або замаху на вчинення будь-якого такого злочину;
- c) організації вчинення або підбурювання інших до вчинення чи замаху на вчинення будь-якого із зазначених вище злочинів."

## **Стаття 3**

1. Текст статті 4 Конвенції стає пунктом 1 цієї статті, а в кінці цього пункту додається нове речення в такій редакції: "Договірні Держави зобов'язуються вважати такі злочини злочинами, що слугують підставою для видачі правопорушників, у кожному договорі про видачу правопорушників, укладеному між ними в подальшому."

2. До тексту статті 4 Конвенції додається такий пункт:

"2. У випадках, коли Договірна Держава, яка обумовлює видачу правопорушників існуванням договору, отримує прохання про видачу правопорушника від іншої Договірної Держави, з якою вона не має договору про видачу правопорушників, запитувана Договірна Держава може на власний розсуд уважати цю Конвенцію правовою підставою для видачі правопорушників стосовно будь-якого зі злочинів, зазначених у статтях 1 або 2".

## **Стаття 4**

1. Текст статті 5 Конвенції стає пунктом 1 цієї статті.

2. До тексту статті 5 Конвенції додаються такі пункти:

"2. Ніщо в цій Конвенції не тлумачиться як таке, що зобов'язує запитувану державу видати правопорушника, якщо існує ризик, що особу, якої стосується прохання про видачу, може бути піддано катуванню.

3. Ніщо в цій Конвенції не тлумачиться як таке, що зобов'язує запитувану державу видати правопорушника, якщо існує ризик, що до особи, якої стосується прохання про видачу, буде застосовано покарання у вигляді смертної кари або у випадках, коли законодавство запитуваної держави не передбачає довічного ув'язнення, - засудження до довічного ув'язнення без можливості дострокового звільнення, за винятком випадків, коли згідно із застосовуваними договорами про видачу правопорушників запитувана держава зобов'язана видати правопорушника, якщо запитуюча держава надасть гарантію, яку запитувана держава вважатиме достатньою, що смертну кару не буде призначено, або, у разі її призначення, її не буде виконано, або що відповідній особі не буде призначено довічного ув'язнення без можливості дострокового звільнення."

## **Стаття 5**

Після статті 8 Конвенції вводиться нова стаття в такій редакції:

### **"Стаття 9**

Договірні Держави можуть укласти між собою двосторонні чи багатосторонні угоди з метою доповнення положень цієї Конвенції або сприяння застосуванню принципів, які вона містить."

## **Стаття 6**

1. Стаття 9 Конвенції стає статтею 10.

2. До пункту 1 нової статті 10 вносяться зміни, у результаті чого він має таку редакцію:

"Європейський комітет з проблем злочинності (CDPC) відповідає за нагляд за застосуванням цієї Конвенції. Європейський комітет з проблем злочинності:

a) повинен бути поінформований про застосування Конвенції;

b) уносить пропозиції з метою сприяння застосуванню Конвенції або вдосконалення її застосування;

с) надає рекомендації Комітетові Міністрів стосовно пропозицій про внесення змін до Конвенції, а також висловлює свою думку стосовно будь-яких пропозицій про внесення змін до Конвенції, поданих на розгляд Договірною Державою згідно зі статтями 12 і 13;

д) на прохання Договірної Держави висловлює свою думку з будь-якого питання, що стосується застосування Конвенції;

е) уживає всіх необхідних заходів для сприяння дружньому врегулюванню будь-яких труднощів, які можуть виникнути у зв'язку з виконанням Конвенції;

ф) надає рекомендації Комітетові Міністрів стосовно держав, які не є членами Ради Європи і яким слід запропонувати приєднатися до Конвенції згідно з пунктом 3 статті 14;

г) щороку подає до Комітету Міністрів Ради Європи звіт про заходи, ужиті на виконання цієї статті в ході застосування Конвенції."

3. Пункт 2 нової статті 10 вилучається.

## **Стаття 7**

1. Стаття 10 Конвенції стає статтею 11.

2. У першому реченні пункту 1 нової статті 11 вислів "пункту 2 статті 9" замінюється висловом "підпункту "е" статті 10 або шляхом переговорів". У другому реченні цього пункту слово "два" вилучається. Решта речень цього пункту вилучаються.

3. Пункт 2 нової статті 11 стає пунктом 6 цієї статті. Після другого речення додається речення "Якщо неможливо досягти більшості, то головуючий має вирішальний голос", а в останньому реченні вислів "Його рішення" замінюється висловом "Рішення арбітражу".

4. Текст нової статті 11 доповнюється такими пунктами:

"2. У випадку спорів, що стосуються сторін, які є державами - членами Ради Європи, якщо сторона не призначила свого арбітра на виконання пункту 1 цієї статті впродовж трьох місяців після подання прохання про арбітраж, арбітра призначає Голова Європейського суду з прав людини на прохання іншої сторони.

3. У випадку спорів, що стосуються будь-якої сторони, яка не є членом Ради Європи, якщо сторона не призначила свого арбітра на виконання пункту 1 цієї статті впродовж трьох місяців після подання прохання про арбітраж, арбітра призначає Голова Міжнародного суду на прохання іншої сторони.

4. У випадках, охоплених пунктами 2 і 3 цієї статті, якщо голова відповідного суду є громадянином однієї зі сторін у спорі, цей обов'язок виконує заступник голови суду або, якщо заступник голови є громадянином однієї зі сторін у спорі, найстарший суддя суду, який не є громадянином однієї зі сторін у спорі.

5. Процедури, зазначені у викладених вище пунктах 2 або 3 та 4, застосовуються, *mutatis mutandis*, якщо арбітри не дійшли згоди стосовно призначення головуючого згідно з пунктом 1 цієї статті."

## **Стаття 8**

Після нової статті 11 вводиться нова стаття в такій редакції:

### **"Стаття 12**

1. Зміни до цієї Конвенції можуть бути запропоновані будь-якою Договірною Державою або Комітетом Міністрів. Пропозиції про внесення змін Генеральний секретар Ради Європи повідомляє Договірним Державам.

2. Після проведення консультацій з Договірними Державами, які не є членами Ради Європи, та, якщо необхідно, з Європейським комітетом з проблем злочинності, Комітет Міністрів може прийняти зміну згідно з більшістю, передбаченою в пункті "d" статті 20 Статуту Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи подає Договірним Державам для прийняття будь-які схвалені зміни.

3. Будь-яка зміна, прийнята згідно з викладеним вище пунктом, набирає чинності тридцятого дня після повідомлення всіма Сторонами Генеральному секретарю про її прийняття."

## **Стаття 9**

Після нової статті 12 вводиться нова стаття в такій редакції:

### **"Стаття 13**

1. З метою оновлення переліку договорів у пункті 1 статті 1 зміни можуть пропонуватися будь-якою Договірною Державою або Комітетом Міністрів. Ці пропозиції про внесення змін стосуються лише договорів, укладених у рамках Організації Об'єднаних Націй, які безпосередньо стосуються міжнародного тероризму та набрали чинності. Генеральний секретар Ради Європи передає їх Договірним Державам.

2. Після проведення консультацій з Договірними Державами, які не є членами Ради Європи, та, якщо необхідно, з Європейським комітетом з проблем злочинності, Комітет Міністрів може прийняти запропоновану зміну більшістю, передбаченою в пункті "d" статті 20 Статуту Ради Європи. Зміна набирає чинності через один рік з дати її передачі Договірним Державам. Протягом цього строку будь-яка Договірна Держава може повідомити Генеральному секретарю про будь-яке заперечення проти набрання чинності зміною стосовно неї цієї Договірної Держави.

3. Якщо про заперечення проти набрання чинності зміною Генеральному секретарю повідомляє одна третина Договірних Держав, то зміна чинності не набирає.

4. Якщо про заперечення повідомляє менше однієї третини Договірних Держав, то зміна набирає чинності стосовно тих Договірних Держав, які не повідомили про заперечення.

5. Після того як зміна набрала чинності згідно з пунктом 2 цієї статті й Договірна Держава повідомила про заперечення проти неї, ця зміна набирає чинності стосовно відповідної Договірної Держави з першого дня місяця, що настає після дати повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи про її прийняття."

## **Стаття 10**

1. Стаття 11 Конвенції стає статтею 14.

2. У першому реченні пункту 1 нової статті 14 вислів "державами - членами Ради Європи" замінюється висловом "державами - членами Ради Європи та державами - спостерігачами при Раді Європи", а в другому й третьому реченнях відповідні вислови "або затвердженню" та "чи затвердження" замінюються відповідно висловами ", затвердженню або приєднанню" та ", затвердження або приєднання".

3. Текст нової статті 14 доповнюється таким пунктом:

"3. Комітет Міністрів Ради Європи після проведення консультацій з Європейським комітетом з проблем злочинності може запросити будь-яку державу, яка не є членом Ради Європи, крім тих, що згадуються в пункті 1 цієї статті, приєднатися до Конвенції. Рішення приймається більшістю, передбаченою в пункті "d" статті 20 Статуту Ради Європи, та одноставним голосуванням представників Договірних Держав, уповноважених брати участь у роботі Комітету Міністрів."

4. Пункт 3 нової статті 14 стає пунктом 4 цієї статті, а вислови "або затвердить її" та "чи затвердження" замінюються відповідно висловами ", затвердить її або приєднається до неї" та ", затвердження або приєднання".

## **Стаття 11**

1. Стаття 12 Конвенції стає статтею 15.

2. У першому реченні пункту 1 нової статті 15 вислів "чи затвердження" замінюється висловом ", затвердження або приєднання".

3. У першому реченні пункту 2 нової статті 15 вислів "чи затвердження" замінюється висловом ", затвердження або приєднання".

## **Стаття 12**

1. Застереження стосовно Конвенції, зроблені до відкриття цього Протоколу для підписання, не застосовуються до Конвенції зі змінами, унесеними цим Протоколом.

2. Стаття 13 Конвенції стає статтею 16.

3. У першому реченні пункту 1 нової статті 16 після слова "держав" вставляється вислів ", яка є стороною Конвенції станом на 15 травня 2003 року," (1), а після слова "затвердження" вставляється вислів "Протоколу, що доповнює Конвенцію". Після слів "політичних мотивів" вставляється друге речення в такій редакції: "Договірна Держава зобов'язується застосовувати це застереження залежно від конкретного випадку шляхом прийняття належно обґрунтованого рішення та належним чином ураховуючи під час визначення характеру злочину будь-які особливо серйозні ознаки злочину, у тому числі:". Решта першого речення вилучається, крім підпунктів "а", "b" та "с".

---

(1) В англійському тексті сказано, що вислів ", яка є стороною Конвенції станом на 15 травня 2003 року," вставляється після слова "може". Якщо в українському тексті цей вислів вставити саме після слова "може", то через невідповідність синтаксичних структур англійського й українського речень зміст українського речення буде спотворений. Саме із цієї причини в українському перекладі сказано, що відповідний вислів вставляється перед словом "держав". - Прим. пер.



4. Текст нової статті 16 доповнюється таким пунктом:

"2. Під час застосування пункту 1 цієї статті Договірна Держава вказує злочини, до яких застосовується її застереження."

5. Пункт 2 нової статті 16 стає пунктом 3 цієї статті. У першому реченні цього пункту перед словом "Держава" вставляється слово "Договірна", а вислів "попереднього пункту" замінюється висловом "пункту 1".

6. Пункт 3 нової статті 16 стає пунктом 4 цієї статті. У першому реченні цього пункту перед словом "Держава" вставляється слово "Договірна".

7. Текст нової статті 16 доповнюється такими пунктами:

"5. Застереження, зазначені в пункті 1 цієї статті, є чинними впродовж трьох років з дати набрання чинності цією Конвенцією стосовно відповідної держави. Однак, такі застереження можуть бути поновлені на такий самий строк.

6. За дванадцять місяців до дати закінчення строку дії застереження Генеральний секретаріат Ради Європи повідомляє про таке закінчення строку відповідній Договірній Державі. Не пізніше, ніж за три місяці до закінчення строку дії, Договірна Держава повідомляє Генеральному секретарю Ради Європи про збереження в силі, унесення змін чи зняття свого застереження. Якщо Договірна Держава повідомляє Генеральному секретарю Ради Європи про збереження в силі свого застереження, вона надає пояснення, що обґрунтовують продовження строку дії застереження. Якщо відповідна Договірна Держава не надіслала повідомлення, то Генеральний секретар Ради Європи повідомляє цій Договірній Державі, що строк дії її застереження вважається автоматично продовженим на шість місяців. Якщо відповідна Договірна Держава не надіслала повідомлення про свій намір зберегти в силі або внести зміни до свого застереження до закінчення цього строку, то застереження втрачає чинність.

7. У випадках, коли Договірна Держава, після отримання запиту про видачу правопорушника від іншої Договірної Держави, не видає особи, застосовуючи застереження, зроблене відповідно до пункту 1 цієї статті, вона передає справу, без будь-яких винятків та необґрунтованої затримки, до своїх компетентних органів з метою здійснення переслідування в судовому порядку, якщо запитуюча та запитувана держави не домовилися про інше. Компетентні органи, з метою здійснення кримінального переслідування в запитуваній Державі, приймають рішення так само, як й у випадку будь-якого серйозного злочину відповідно до законодавства цієї Держави. Запитувана держава передає без необґрунтованої затримки остаточні результати судового розгляду запитуючій Державі та

Генеральному секретарю Ради Європи, який пересилає їх Конференції, передбаченій у статті 17.

8. Рішення про відмову в задоволенні запиту про видачу правопорушника, прийняте на підставі застереження, зробленого відповідно до пункту 1 цієї статті, відразу передається запитуючій Державі. Якщо протягом обґрунтованого строку не було прийнято судового рішення по суті справи в запитуваній Державі відповідно до пункту 7, запитуюча Держава може повідомити про цей факт Генеральному секретарю Ради Європи, який передає це питання Конференції, передбаченій у статті 17. Ця Конференція розглядає вказане питання й надає висновок про відповідність відмови положенням Конвенції та передає його Комітетові Міністрів для видання заяви з цього питання. Під час здійснення своїх функцій відповідно до цього пункту Комітет Міністрів збирається у своєму складі, що обмежується Договірними Державами."

### **Стаття 13**

Після нової статті 16 Конвенції вводиться нова стаття в такій редакції:

### **"Стаття 17**

1. Без шкоди застосуванню статті 10, утворюється Конференція держав - учасниць проти тероризму (COSTER), яка відповідає за забезпечення:

a) ефективного використання та функціонування цієї Конвенції, у тому числі визначення будь-яких проблем стосовно цього питання, у тісному контакті з Європейським комітетом з проблем злочинності;

b) вивчення застережень, зроблених відповідно до статті 16 і, зокрема, процедури, передбаченої в пункті 8 статті 16;

c) обміну інформацією про значні правові та стратегічні досягнення, які стосуються боротьби з тероризмом;

d) вивчення на вимогу Комітету Міністрів заходів, прийнятих у рамках Ради Європи у сфері боротьби з тероризмом, і, у відповідних випадках, розробки пропозицій стосовно додаткових заходів, необхідних для поліпшення міжнародного співробітництва у сфері боротьби з тероризмом і, якщо це стосується співробітництва в кримінальних справах, після консультації з Європейським комітетом з проблем злочинності;

e) підготовки висновків у сфері боротьби з тероризмом та виконання повноважень, наданих Комітетом Міністрів.

2. До складу Конференції держав - учасниць боротьби з тероризмом входять по одному експерту, призначеному кожною Договірною Державою. Вона збирається раз на рік на постійній основі, та у виключних випадках - на прохання Генерального секретаря Ради Європи або принаймні одної третини Договірних Держав.

3. Конференція держав - учасниць боротьби з тероризмом приймає свій Регламент. Витрати на участь Договірних Держав, які є державами - членами Ради Європи, покриваються Радою Європи. Секретаріат Ради Європи надаватиме допомогу Конференції держав - учасниць боротьби з тероризмом у виконанні її функцій відповідно до положень цієї статті.

4. Європейський комітет з проблем злочинності повинен бути періодично поінформований про роботу Конференції держав - учасниць боротьби з тероризмом."

#### **Стаття 14**

Стаття 14 Конвенції стає статтею 18.

#### **Стаття 15**

Стаття 15 Конвенції вилучається.

#### **Стаття 16**

1. Стаття 16 Конвенції стає статтею 19.

2. У вступному реченні нової статті 19 слова "Держави - члени Ради" замінюються словами "Договірні Держави".

3. У пункті "b" нової статті 19 слова "чи затвердження" замінюються словами ", затвердження або приєднання".

4. У пункті "c" нової статті 19 число "11" стає числом "14".

5. У пункті "d" нової статті 19 число "12" стає числом "15".

6. Пункти "e" та "f" нової статті 19 вилучаються.

7. Пункт "g" нової статті 19 стає пунктом "e" цієї статті, а число "14" стає числом "18".

8. Пункт "h" нової статті 19 вилучається.

## **Стаття 17**

1. Цей Протокол відкритий для підписання державами - членами Ради Європи, що підписали Конвенцію, які можуть висловити свою згоду на його обов'язковість для них шляхом:

a) підписання без застереження стосовно ратифікації, прийняття чи затвердження; або

b) підписання, що підлягає ратифікації, прийняттю чи затвердженню, з подальшою ратифікацією, прийняттям чи затвердженням.

2. Ратифікаційні грамоти, документи про прийняття чи затвердження передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

## **Стаття 18**

Цей Протокол набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати, на яку всі держави - сторони Конвенції висловили свою згоду на обов'язковість для них цього Протоколу відповідно до положень статті 17.

## **Стаття 19**

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє державам - членам Ради Європи про:

a) будь-яке підписання;

b) здачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти чи будь-якого документа про прийняття або затвердження;

c) дату набрання чинності цим Протоколом відповідно до статті 18;

d) будь-яку іншу дію, повідомлення чи сповіщення, які стосуються цього Протоколу.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те вповноважені, підписали цей Протокол.

Учинено в Страсбурзі 15 травня 2003 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є однаково автентичними, в одному примірнику, який зберігається в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії кожній державі, яка підписала цей Протокол.

(Підписи)